

AKUPUNKTUR SOM SMERTELINDRING OG BEROLIGELSE TIL FØDSLER

En randomiseret kontrolleret undersøgelse

Formål:

Den aktuelle undersøgelse blev gennemført på baggrund af mangelfuld dokumentation for akupunkturs effekt på fødselssmerter. Formålet var at undersøge om akupunktur anvendt som smertelindring og beroligelse under fødslen havde en effekt på kvindens behov for traditionel smertelindring, kvindens oplevelse af omfanget af smerter under fødslen samt kvindens fødselsoplevelse. Sekundært at undersøge fødselens forløb, herunder varighed, barnets velbefindende og forekomsten af fødselskomplikationer.

Metode:

Studiet blev udført som randomiseret undersøgelse uden blinding ved Århus Universitets-hospital, Skejby, i perioden marts 2001 til februar 2004. Sammenlignelige grupper af fødende blev behandlet med enten akupunktur (50 %), TENS (25 %) eller traditionel smertelindring (25 %). Beslutningen om at anvende TENS var begrundet i at denne metode ville kræve tilstedeværelse og aktiv indsats af jordemoderen, med heraf følgende potentiel placeboeffekt. Undersøgelsen omfattede 607 kvinder.

Resultater:

Brugen af traditionel smertelindring var signifikant lavere i akupunkturgruppen (akupunktur vs. traditionel, $p < 0,001$; akupunktur vs. TENS, $p = 0,031$). Smerteintensiteten var ens i de tre grupper gennem fødslen. Den samlede smerteoplevelse vurderet to timer efter fødslen var lavest i akupunkturgruppen, denne forskel var dog ikke signifikant. Der var ingen signifikante forskelle i svarene mellem de tre grupper, hvad angik fødselsoplevelsen. Der sås dog en tendens til, at kvinderne i akupunkturgruppen følte en større grad af kontrol, de følte sig i højere grad afslappede, og flere af kvinderne i akupunkturgruppen havde overblik i forhold til gruppen, der fik traditionel smertelindring. I akupunkturgruppen vurderede 59 % af kvinderne, at akupunktur virkede noget eller meget lindrende og 55 % at det virkede noget eller meget beroligende.

Akupunktur påvirkede ikke fødselens varighed, brugen af vestimulerende medicin eller blodtabet under fødslen. Fødselsmåden var ikke signifikant forskellig i de tre grupper, men der var en tendens til flere spontane fødsler i akupunkturgruppen i forhold til gruppen, der fik traditionel smertelindring ($p = 0,09$). Apgar score efter 5 minutter var signifikant lavere i gruppen med traditionel smertelindring end i akupunkturgruppen ($p = 0,12$), og den gennemsnitlige navlesnors-pH i gruppen med traditionel smertelindring var signifikant lavere (7,25) end i akupunkturgruppen (7,28) ($p = 0,031$). Den kliniske relevans af disse forskelle er dog ikke indlysende, idet værdierne for fx navlesnors-pH for alle grupper ligger indenfor normalområdet. I forhold til den konventionelle smertelindring havde akupunktur den laveste bivirkningsfrekvens.

Der er lavet flere internationale undersøgelser om emnet sideløbende med dette projekt. De varierer i størrelse og kvalitet, men understøtter i store træk resultaterne i dette studie. Deltagerantallet i den aktuelle undersøgelse giver studiet en statistisk styrke, der overgår tidligere studier.

Resultaterne er publiceret i tidsskriftet Birth.

Acupuncture as Pain Relief During Delivery: A Randomized Controlled Trial (p 5-12). Lissa Borup, Winnie Wurlitzer, Morten Hedegaard, Ulrik S. Kesmodel, Lone Hvidman. BIRTH 36:March 2009

Kontaktperson:

Jordemoder Lissa Borup. lissboru@rm.dk.

